

[Stærmose.]

myndighedsloven, kan Regeringen ved kgl. Anordning udstede Forbud eller Paabud til Opretholdelse af Ro, Orden og Sikkerhed i det Omfang, hvori det skønnes nødvendigt for at modvirke Handlinger, der under de foreliggende alvorlige Forhold og Landets Besættelse af tyske Tropper er egnede til at bringe Landets Interesser i Fare. Regeringen kan endvidere gøre disse Handlinger straffbare og anvende alle de i Straffeloven omhandlede Straffemidler. Endvidere kan Regeringen ved kgl. Anordning fastsætte særlige Regler om Behandling og Paadømmelse af disse Sager, og de Forbud eller Paabud, der udstedes, kan ikke udfærdiges af en enkelt Minister paa egen Haand, men skal udfærdiges af den samlede Regering i et Statsraad. Bemyndighedsloven giver saaledes Statsraadet Bemyndigelse til at gennemføre væsentlige Ændringer i Strafferetten og især Retsplejen, Ændringer, som efter min Gruppes Opfattelse kun bør kunne gennemføres af den lovgivende Magt, saaledes som den efter Grundlovens § 2 ligger hos Kongen og Rigsdagen i Forening.

Da den højtærede Justitsminister den 11. November 1942 forelagde Lovforslaget i dette høje Ting, motiveredes det alene med, at der kunde opstaa Situationer, hvor den lovgivende Magt ikke hurtigt nok kunde gennemføre en nødvendig Lov, og derfor maatte der gives en Bemyndigelse til Statsraadet. Trods min Gruppes meget kortvarige Deltagelse i dette høje Tings Arbejde, har vi alligevel flere Gange oplevet, at et Lovforslag er blevet gennemført i Løbet af faa Timer, og det er derfor vanskeligt at forstaa, at et Statsraad hurtigt end Rigsdagen kan træffe sin Beslutning. Hvis den højtærede Justitsminister vilde begrunde Lovens Nødvendighed med, at en Beslutning skal kunne gennemføres paa et Tidspunkt, hvor Rigsdagen ikke er samlet, maa jeg henvisse til Grundlovens § 25 om Udstedelse af foreløbige Love; efter almindelig statsretlig Opfattelse skulde det være muligt at anvende Grundlovens § 25 selv i Tilfælde, hvor Rigsdagen kun paa Grund af Ferie ikke er samlet til Møde.

Hovedsagen for min Gruppe ved dette Lovforslags Fremsættelse er, at Rigsdagen skal have og skal paatage sig et klart Ansvar for de Forholdsregler, Bemyndighedsloven forudser. Der bør efter min Gruppes Opfattelse ikke gives en Regering Myndighed til at ændre Retsplejen og Straffe-

retten uden Rigsdagens Godkendelse, og især ikke under de nuværende Forhold.

Naar min Gruppe fremsætter dette Lovforslag, er det, fordi Bemyndighedsloven er en Tilsidesættelse af den lovgivende Magt, der tilkommer Rigsdagen, og fordi min Gruppe mener, at et saa alvorligt Spørgsmaal som det, der her er Tale om, bør debatteres paa ny efter den Ændring i dette høje Tings Personssammensætning, der fandt Sted ved Rigsdagsvalget den 23. Marts.

Jeg maa have Lov til at sige, at min Gruppe ikke ønsker at betjene sig af tomme Demonstrationer i sit Rigsdagsarbejde, og det vilde gøre os ondt, om dette Lovforslag kun opfattes som en saadan Demonstration. Det fremsættes ud fra den dybe Bekymring for de Følger, det vil faa for vort Folk, at der hersker Uklarhed om dansk Ret under de nuværende Forhold. En klar Retshævdelse og en levende Retsbevidsthed er de afgørende Betingelser for et Folks aandelige Sundhed. Herom taler f. Eks. ganske klart Vidnesbyrdene fra Finland i Perioden 1899—1905 og fra Sønderjylland under Fremmedherredømmet. Bemyndighedsloven er blevet opfattet som og er ogsaa faktisk en Krænkelse af Retsbevidstheden og bør derfor ophæves.

Jeg er klar over, at min Gruppes Lovforslag berører selve Spørgsmaalet om vort Lands folkeretlige Stilling, men hvad enten man nærer den Opfattelse, at vort Folk er inde under en krigerisk Okkupation eller en fredelig Okkupation i folkeretlig Henseende — og min Gruppe er af den Mening, at der den 9. April 1940 faktisk fandt en *occupatio bellica* Sted —, saa maa det dog være klart, at Okkupanten kun kan tage Forbehold over for den danske Retsorden og Befolkningens private, økonomiske og kulturelle Liv, hvor det drejer sig om militære Interesser. Hvis der derfor skal foretages Ændringer i dansk Lovgivning paa Grund af Okkupantens militære Interesser, bør dette klart siges til vort Folk, thi kun derved kan Folkerettens Principper levendegøres, og kun derved kan vort Folks Retsbevidsthed holdes vaagen. Min Gruppe mener ogsaa, at en saadan Aabenhed paa Folkerettens om end nok saa spinkle og gyngende Grund vil tjene vort Lands Interesser over for Udlandet bedre end alle andre Motiveringer. Der er ingen Tvivl om, at der i Forholdet til Okkupanten er opnaaet en lempeligere Behandling vedrørende en Række enkelte Sager, ved at man har ladet Uklar-